

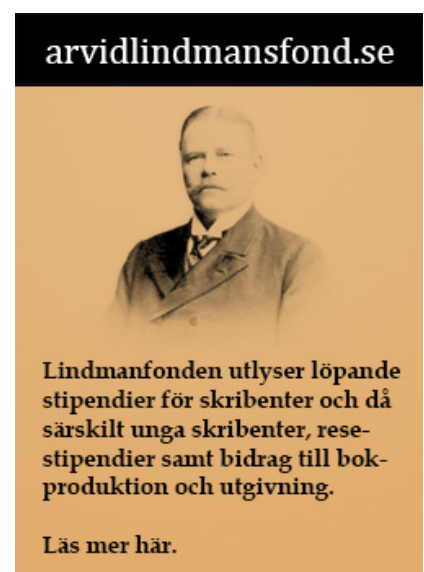
4 APRIL 2025

Rainer Zitelmann: I Tyskland vill regeringen kunna avgöra vad som är sant

I Tyskland pågår koalitionsförhandlingar för att bilda en ny regering mellan CDU och SPD. I ett gemensamt dokument från de två partierna står det "Att avsiktligt sprida falsk information är inte skyddat av yttrandefriheten."

Resultat: "Medietillsynsmyndigheten, som är oberoende av regeringen, måste kunna vidta åtgärder mot felaktig information, hat och uppvigling på grundval av tydliga rättsliga riktlinjer samtidigt som yttrandefriheten värnas."

Tesen att falska faktapåståenden inte skyddas av yttrandefriheten är problematisk eftersom det under senare år har funnits en ökande tendens att förringa avvikande åsikter som "hatpropaganda" och att presentera vissa åsikter som obestriddliga sanningar, även när de inte är det. Tricket: Avvikande åsikter stämplas som "hatpropaganda" för att sedan kunna hävda att "hat inte är en åsikt". Dessutom framställs falska påståenden som sanningar och fakta likställs med

spridandet av hatpropaganda, precis som i Orwells 1984 eller under auktoritära regimer som DDR.

I DDR klassificerades brottet "statsfientlig agitation" som ett brott mot staten enligt avsnitt 106 i strafflagen (kallades för "Boykotthetze"). Denna lag kriminaliserade aktiviteter som att angripa eller uppvigla mot samhällsordningen i DDR genom "diskriminerande" skrifter och liknande handlingar. Många medlemmar av oppositionen i DDR arresterades för "statsfientlig agitation", särskilt som lagtexten var så vag att nästan vilket kritiskt uttalande som helst kunde användas som grund för bestraffning enligt denna bestämmelse. I paragraf 106 i 1986 års strafflag straffades "statsfientlig agitation" med ett fängelsestraff på mellan två och tio år. Faktagranskarnas roll i dagens Tyskland är en omstridd fråga, eftersom de i likhet med censorer effektivt begränsar yttrandefriheten, särskilt på sociala medieplattformar. Vanligtvis kritiserar dessa "faktagranskare", som oftast har en stark vänsterinriktning, aldrig falska påståenden när de görs av antikapitalister. Till exempel skulle faktagranskarna teoretiskt sett kunna invända mot påståenden om att kapitalismen dagligen leder till hunger och fattigdom. Men det gör de inte.

Ett exempel: Före kapitalismens framväxt levde de flesta människor i världen i extrem fattigdom – 1820 var andelen 90 procent. I dag har den sjunkit till under 9 procent. Vad som verkligen är anmärkningsvärt är den snabba accelerationen av denna minskning av fattigdomen under de senaste decennierna: Efter Sovjetunionens kollaps och genomförandet av marknadsekonomiska reformer i Kina har fattigdomen minskat i snabbare takt än någonsin tidigare i mänsklighetens historia. År 1981 var andelen 42,7 procent, år 2000 hade den redan sjunkit till 27,8 procent och idag ligger den på 8,5 procent. Den som hävdar att kapitalism leder till fattigdom sprider därför felaktig information. I min bok [In Defence of Capitalism](#) har jag på över 400 sidor och med stöd av över 800 källor tillbakavisat sådana felaktiga påståenden om kapitalismen.

Ändå sprids dessa felaktiga påståenden dagligen i media. Borde alla dessa påståenden förbjudas? Nej, det tycker jag inte. Det måste också vara tillåtet att prata strunt, till exempel att säga att hungern och fattigdomen i världen ökar och att kapitalismen bär

skulden. Eller att kapitalismen bär skulden för slaveriet, trots att kapitalismen i själva verket i stort sett har avskaffat den.

I den pågående debatten om klimatförändringarna beskrivs påståenden ofta som vetenskapligt bevisade fakta som är allt annat än det. I det offentliga samtalet betraktas det numera som ett påstått odiskutabelt faktum att klimatförändringarna är direkt ansvariga för den ökande frekvensen och intensiteten av extrema väderhändelser och att dessa leder till allt högre kostnader och alltmer förstörelse. Verkligheten är dock att de ökade skadorna till följd av extrema väderförhållanden kan hänföras till faktorer som ökad urbanisering och inflation, och det finns fortfarande inga bevis för att detta beror på klimatförändringarna. Trots detta ändrar inte de vetenskapliga uppgifterna den offentliga diskursen. "Hur klimatförändringarna skapar allt fler dödliga stormar" var rubriken på den ledande tyska nyhetstidningen Der Spiegel i juli 2002. Bör påståenden som dessa förbjudas? Jag tror att svaret är nej. Vad mig anbelangar kan någon till och med påstå att det finns dussintals eller hundratals kön. Att tillåta människor att prata strunt utgör ett mindre hot mot samhället och den individuella friheten än att ge staten makten att diktera vad som är rätt eller fel. När regeringen börjar definiera vad som är sant och vad som är falskt kommer vi någon gång att få ett sanningsministerium, Winston Smiths arbetsplats i George Orwells 1984.

Rainer Zitelmann är författare till [Myter om kapitalism](#)

◀◀ Mats Fält: Harrison levererar extra allt

Jan Erik Larsson: Lobbyisterna är en del av >>
demokratin